

Trg z okrasnimi rastlinami in ukrepi kmetijske politike

Alenka Marjetič Žnider, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Mozirje, 2. december 2017

Vir fotografije: <https://www.kosorokgartner.com/blog/vrtnice>

Trg z okrasnimi rastlinami

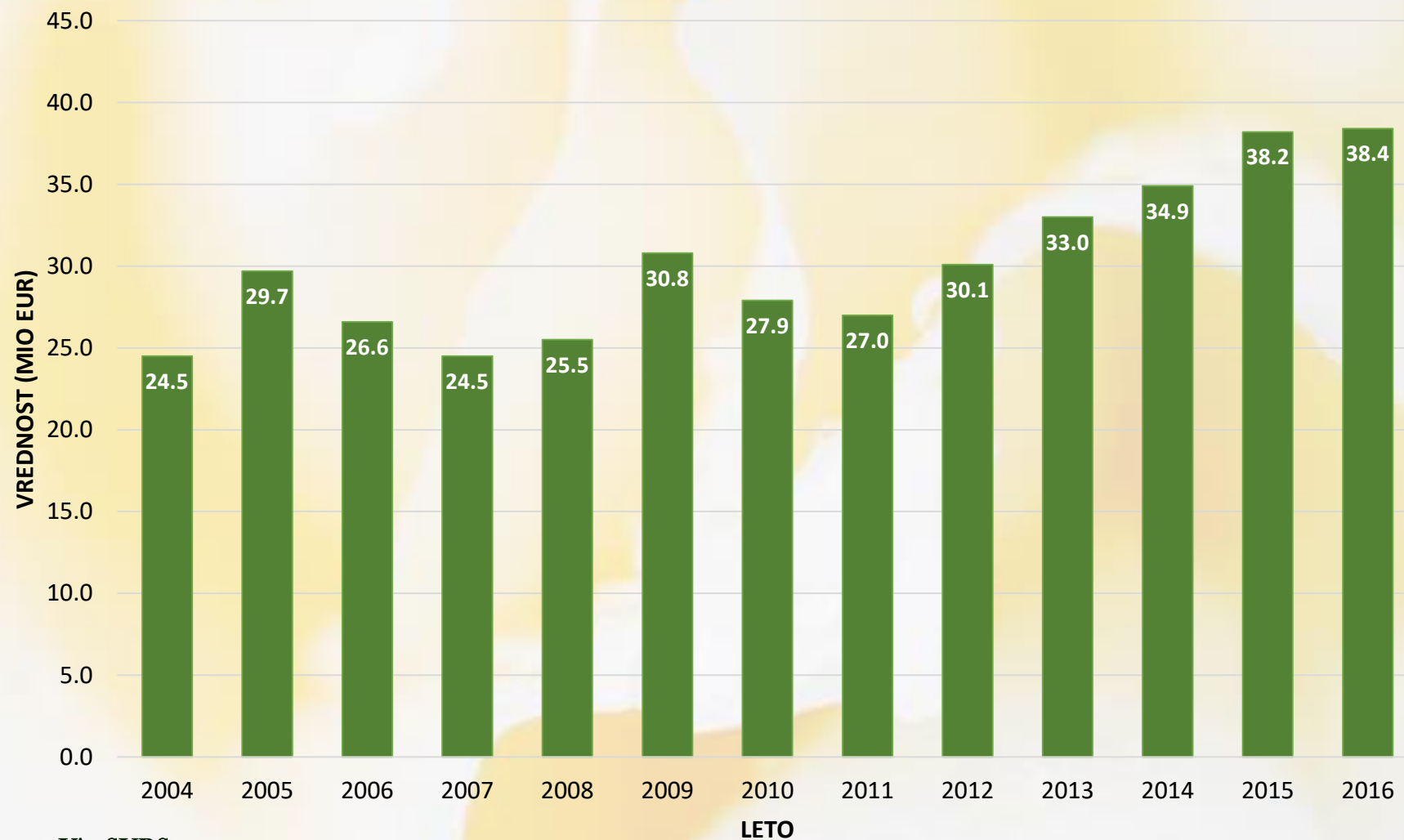
Pridelava okrasnih rastlin in rezanega cvetja, 2010 - 2016

	2010		2013		2016		Indeks 2016 /2010	
	Površina (ha)	Št. KMG	Površina (ha)	Št. KMG	Površina (ha)	Št. KMG	Površina (ha)	Št. KMG
OKRASNE RASTLINE IN REZANO CVETJE SKUPAJ	236,0	292	225,6	363	163,7	279	0,69	0,96
OKRASNE RASTLINE - SKUPAJ	229,6	266	219,1	344	159,1	265	0,69	1,00
Sobne rastline in lončnice	12,5	54	10,8	61	9,0	33	0,72	0,61
Balkonske rastline	19,6	188	19,5	216	27,6	210	1,41	1,12
Enoletnice	7,4	162	7,4	179	13,6	156	1,84	0,96
Dvoletnice	5,0	101	4,7	108	3,6	84	0,72	0,83
Večletne in lesnate rastline	181,5	89	171,2	192	102,0	133	0,56	1,49
Dovzgojene sadike cvetja, okrasnih in lesnatih rastlin za prodajo	3,6	36	5,6	50	3,3	21	0,92	0,58
REZANO CVETJE - SKUPAJ	6,4	100	6,5	139	4,6	104	0,72	1,04

Struktura pridelave okrasnih rastlin, 2010 - 2016

	2010	2016	Indeks 2016 /2010
	Povprečna površina/KMG	Povprečna površina/KMG	Povprečna površina/KMG
OKRASNE RASTLINE IN REZANO CVETJE SKUPAJ	0,81	0,59	0,73
OKRASNE RASTLINE - SKUPAJ	0,86	0,60	0,70
Sobne rastline in lončnice	0,23	0,27	1,17
Balkonske rastline	0,10	0,13	1,30
Enoletnice	0,05	0,09	1,80
Dvoletnice	0,05	0,04	0,80
Večletne in lesnate rastline	2,04	0,77 !	0,38 !
Dovzgojene sadike cvetja, okrasnih in lesnatih rastlin za prodajo	0,10	0,16	1,6
REZANO CVETJE - SKUPAJ	0,06	0,04	0,67

Vrednost okrasnih rastlin in sadik po osnovnih cenah

Vir: SURS

Primerjava: zelenjava / okrasne rastline in rezano cvetje

	ZELENJAVA	OKRASNE RASTLINE
Površina (ha)	2,251	164
Št. KMG	1,264	279
Vrednost pridelave (mio EUR)	81	38*
Delež kmetijskih zemljišč v uporabi (%)	0.5	0.0
Delež vseh KMG (%)	2	0.4
Delež v vrednosti rastlinske pridelave (%)	12.6	5.9
Delež v vrednosti kmetijske proizvodnje (%)	6.9	3,3

* Vključene tudi sadike zelenjave in jagod

A close-up photograph of a light pink rose in full bloom, with several green leaves visible. The rose is the central focus, with its petals showing a delicate spiral pattern. The background is softly blurred, showing more of the rose and its foliage.

Zunanja trgovina

(Vir: SURS, preračuni MKGP)

	IZVOZ (1000 EUR)			UVOZ (1000 EUR)		
	2010	2013	2016	2010	2013	2016
Čebulice in gomolji..., v mirujočem stanju	59	74	52	1,605	1,300	1,177
Čebulice in gomolji..., rastoče in cvetoče	413	352	216	1,238	3,220	2,509
Rododendroni in azaleje, vrtnice, cep. ali necep.	26	45	20	743	550	495
Na prostem rastoče rastl. (drevje in grmičevje, iglavci in zimzelene rastline...)	1,597	1,588	2,000	10,425	10,236	10,664
Sobne rastline	1,948	2,435	4,802	10,990	10,962	10,608
Rezano cvetje in cvetni brsti, sveže	1	6	7	10,919	9,279	9,955
Rezano cvetje in cvetni brsti, posušeno...	7	1	3	342	798	1,751
Listje, veje...brez cvetov..., trave, mahovi..., sveže	58	3	8	1,638	871	1,215
Listje, veje..., posušeno, barvano...	71	65	68	298	750	998
SKUPAJ	4,180	4,569	7,176	38,198	37,966	39,372

	IZVOZ (1000 EUR)			UVOZ (1000 EUR)		
	2010	2013	2016	2010	2013	2016
Sadika zelenjave in jagod	270	443	181	779	2,049	1,873

**Čebulice, gomolji, koreninski gomolji, stebelni gomolji, živice in
korenike, v mirujočem stanju**

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Hijacinte	299	1,393	4.66	10,987	64,772	5.90
Narcise	473	2,153	4.55	21,467	87,656	4.08
Tulipani	1,164	6,563	5.64	46,933	267.118	5.69
Gladiole	1,734	8,492	4.90	17,428	73,144	4.20
Drugo	4,715	33,501	7.11	108,072	683,579	6.33
SKUPAJ	8,385	52,102	6.21	204,887	1,176,269	5.74

**Čebulice, gomolji, koreninski gomolji, stebeljni gomolji, živice in korenike,
rastoče ali cvetoče; rastlina in korenina cikorije**

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Cikorija, rastline in korenine	0	0	0	20,527	116,660	5.68
Orhideje, hijacinte, narcise in tulipani	34,372	205.296	5.97	212,557	1,531,267	7,20
Drugo	3,037	10,750	3,54	143,171	861,362	6.02
SKUPAJ	37,409	216,046	5.78	376,255	2,509,289	6,67

Rododendroni in azaleje, vrtnice, cepljeni ali necepljeni

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Rododendroni in azaleje, cepljeni ali necepljeni	1,103	6,835	6.20	78,956	158,536	2.01
Vrtnice, cepljene ali necepljene	1,984	13,269	6.69	88,879	335,537	3.78
SKUPAJ	3,087	20,104	6.51	167,835	494,073	2.94

Na prostem rastoče rastline

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Drevje in grmičevje, ukoreninjeni potaknjenci in mlade rastline	133,696	1,527,610	11.43	1,073,523	2,284,379	2.13
Drevje in grmičevje, z golimi koreninami	1,100	11,062	10.06	47,786	222,548	4.66
Iglavci in zimzelene rastline	19	170	8.95	521,107	639,269	1.23
Drugo	13,007	19,030	1.46	912,451	1,444,548	1.58
Druge na prostem rastoče rastline, brez drevja in grmičevja	140,967	441,696	3.13	2,812,138	6,072,652	2.16
SKUPAJ	288,789	1,999,568	6.92	5,367,005	10,663,396	1.99

Sobne rastline

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Ukoreninjeni potaknjenci in mlade rastline, razen kaktej	192	515	2.68	42,377	185,722	4.38
Cvetoče rastline, z brsti ali cvetovi, razen kaktej	25,662	204,376	7.96	1,149,055	5,240,270	4.56
Drugo	855,489	4,597,385	5.37	839,006	5,182,412	6.18
SKUPAJ	881,343	4,802,276	5.45	2,030,438	10,608,404	5.22

Rezano cvetje in cvetni brsti, sveže

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Vrtnice	598	5,368	8.98	458,346	3,787,473	8.26
Nageljni	0	0	0	168,520	1,213,049	7.20
Orhideje	0	0	0	16,593	174,139	10.49
Krizanteme	32	325	10.16	219,528	837,197	3.81
Lilije (<i>Lilium spp.</i>)	0	0	0	9,066	101,014	11.14
Gladilole	0	0	0	10,073	101,416	10.07
Zlatice	0	0	0	12,531	155,858	12.44
Drugo	633	2,286	3.61	414,850	3,586,074	8.64
SKUPAJ	1,263	7,979	6,32	1,309,507	9,956,220	7.60

**Rezano cvetje in cvetni brsti, posušeno, pobarvano, beljeno,
impregnirano ali drugače pripravljeno**

LETO 2016	IZVOZ			UVOZ		
	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
SKUPAJ	243	3,168	13.04	160,375	1,751,382	10.92

Listje , veje in drugi deli rastlin, brez cvetov in cvetnih brstov, trave, mahovi in lišaji, za šopke ali okras, sveže

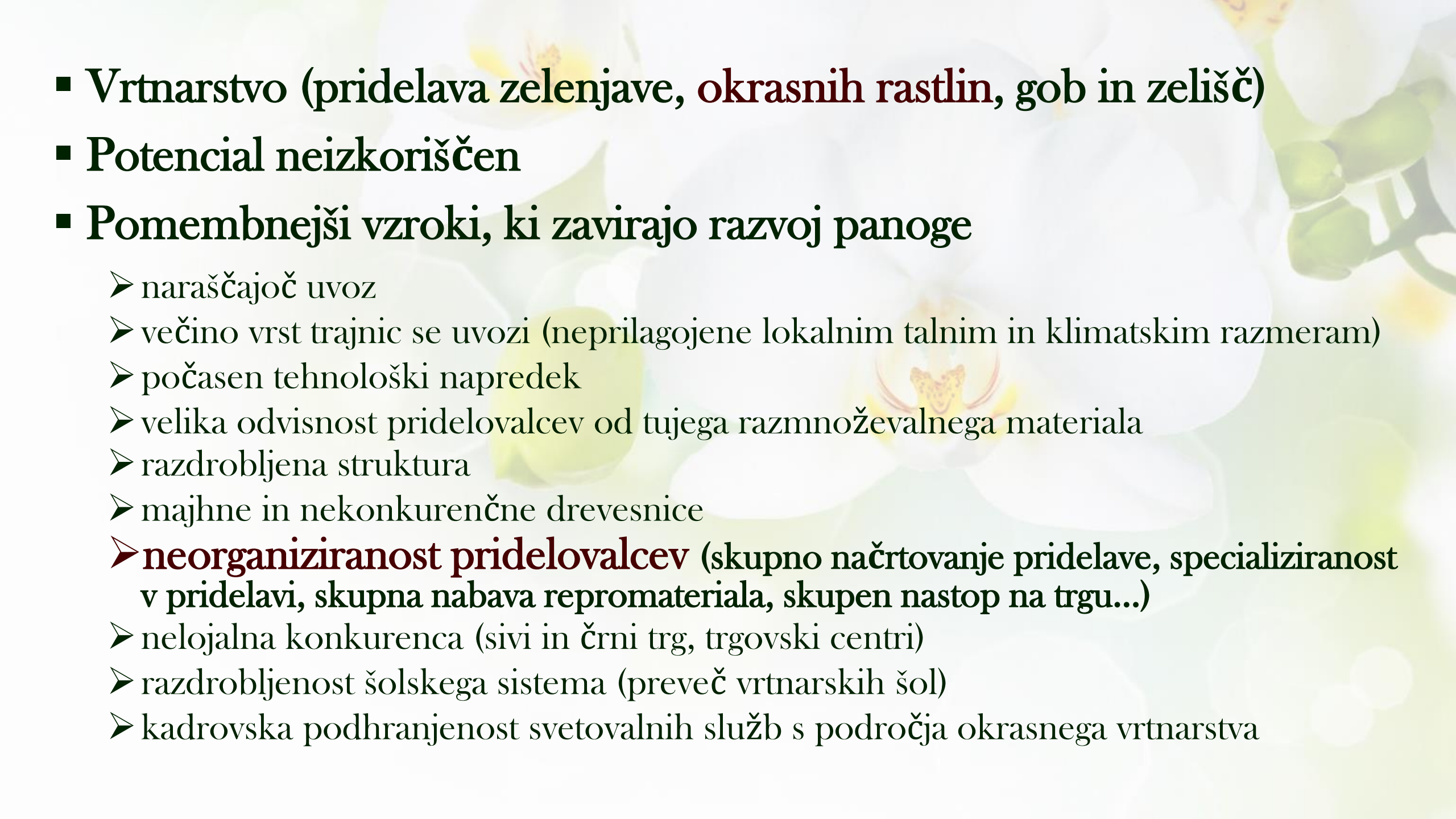
LETO 2016		IZVOZ			UVOZ		
		Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Mahovi in lišaji	Jelenovec	2	30	15,00	116	1.229	10.59
	Drugo	68	500	7.35	536	3.803	7.10
Božična drevesca		0	0	0	46,578	70,828	1.52
Veje iglavcev		2,285	7,328	3.21	119,418	439,815	3.68
Drugo		600	1,189	1.98	96,701	699,474	7.23
SKUPAJ		2,955	9,047	3,06	263,349	1,215,149	4.61

Listje , veje in drugi deli rastlin, brez cvetov in cvetnih brstov,
trave, mahovi in lišaji, za šopke ali okras, posušeno, pobarvano...

LETO 2016		IZVOZ			UVOZ		
		Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)	Količina (kg)	Vrednost (EUR)	Povpr. cena (EUR/kg)
Mahovi in lišaji	Jelenovec	748	6,073	8.12	604	5,273	8.73
	Drugo	18	106	5.89	2,377	28,310	11.91
Drugo	Preparirano zgolj s sušenjem	1,889	11,898	6.30	133,042	108,477	0.82
	Drugo	52,110	50,132	0.96	297,915	857,030	2.88
SKUPAJ		54,765	68.209	1.25	433,938	999.090	2.30

A close-up photograph of several white orchids with yellow centers, set against a soft, out-of-focus green background. The flowers are in various stages of bloom, with some buds visible. The lighting is bright and natural, highlighting the delicate petals.

Strategija za izvajanje Resolucije (junij 2014)

-
- Vrtnarstvo (pridelava zelenjave, **okrasnih rastlin**, gob in zelišč)
 - Potencial neizkoriščen
 - Pomembnejši vzroki, ki zavirajo razvoj panoge
 - naraščajoč uvoz
 - večino vrst trajnic se uvozi (neprilagojene lokalnim talnim in klimatskim razmeram)
 - počasen tehnološki napredek
 - velika odvisnost pridelovalcev od tujega razmnoževalnega materiala
 - razdrobljena struktura
 - majhne in nekonkurenčne drevesnice
 - **neorganiziranost pridelovalcev** (skupno načrtovanje pridelave, specializiranost v pridelavi, skupna nabava repromateriala, skupen nastop na trgu...)
 - nelojalna konkurenca (sivi in črni trg, trgovski centri)
 - razdrobljenost šolskega sistema (preveč vrtnarskih šol)
 - kadrovska podhranjenost svetovalnih služb s področja okrasnega vrtnarstva

Strateški in razvojni cilji

- povečanje obsega pridelave v vrtnarstvu
- povečanje konkurenčnosti pridelave v vrtnarstvu s poudarkom na povečanju produktivnosti ter učinkovitosti ter trajnostni rabi virov
- povečanje tržnega deleža slovenskih vrtnarskih proizvodov

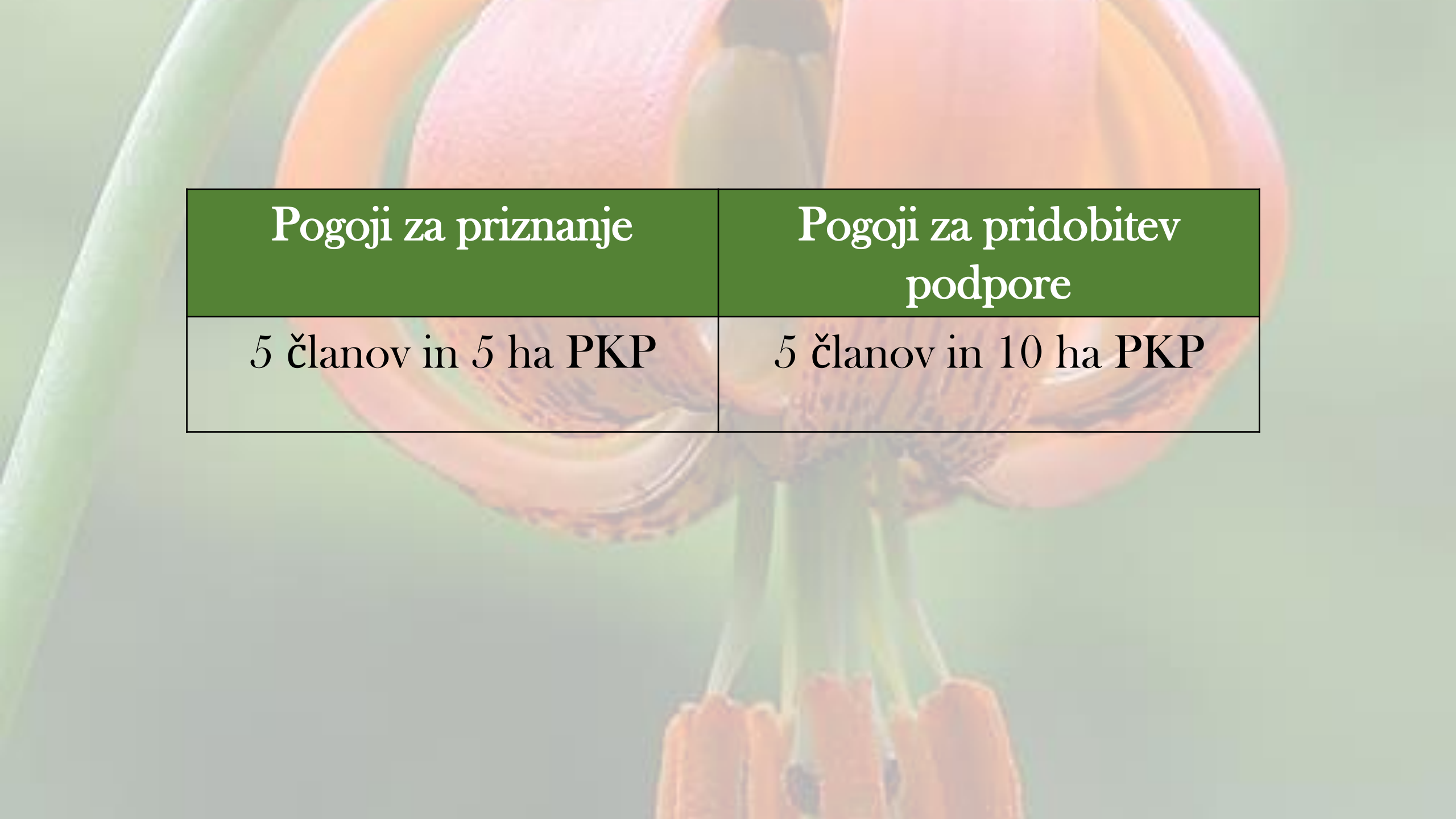

Ukrepi PRP 2014 – 2020

Vir fotografije: <http://www.notranjski-park.si/izobrazevalne-vsebine/rastlinski-svet/liljevke/kranjska-lilija-ali-zlato-jabolko>

Ukrep 9 Skupine in organizacije proizvajalcev

- **NAMEN:** prilagajanja proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, skupnega trženja blaga, oblikovanja skupnih pravil.
- **Nepovratna finančna pomoč** se dodeli v obliki **pavšalnega zneska**, ki se izplača v letnih obrokih za prvih 5 let od priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev na podlagi njenega **poslovnega načrta**.
- Pavšalna pomoč enaka **deležu letne tržne proizvodnje skupine** (10%, 9%, 8%, 7%, 6%).
- Najvišji znesek za organizacijo proizvajalcev znaša do 50.000 evrov/letno, za skupino lahko znaša do **25.000 evrov/letno**. Zadnji obrok se izplača po preveritvi pravilnosti izvajanja poslovnega načrta.

Pogoji za priznanje	Pogoji za pridobitev podpore
5 članov in 5 ha PKP	5 članov in 10 ha PKP

Podukrep 16 Vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov

- **KRATKA DOBAVNA VERIGA:** 1 posrednik med KMG in končnim potrošnikom, ki je zadnji porabnik proizvoda
- **NAMEN:** izvedba projektov sodelovanja kmetijskih gospodarstev in posrednikov s ciljem vzpostavitve lokalnega trga ter s tem povezanih promocijskih aktivnosti
- **POGODBENO PARTNERSTVO:** najmanj 10 KMG + posrednik (zadruga, druga pravna oseba, samostojni podjetnik)
- **UPRAVIČENI STROŠKI:** vodenje in koordinacija projekta, priprava analize trga, priprava načrta trženja proizvodov, priprava, organizacija oziroma izvedba usposabljanja o zagotavljanju kakovosti pri proizvodnji, predelavi in trženju proizvodov, zagotavljanje kakovosti pri proizvodnji, predelavi in trženju proizvodov, organizacija odkupa in prodaje proizvodov, promocija lokalnega trga in razširjanje rezultatov projekta
- **PROJEKT:** trajanje 24 ali 36 mesecev od datuma izdaje odločbe o pravici do sredstev, vodilni partner mora doseči najmanj 100.000 EUR prihodkov od prodaje proizvodov na lokalnem trgu v zadnjih 12 mesecih pred zaključkom projekta
- **PODPORA:** 100 % upravičenih stroškov in najmanj **45,000 EUR**
- **POVEČANJE ZNESKA PODPORE:** če je iz projekta razvidno, da bo prodaja višja od 100,000 EUR oz. če ima partnerstvo več kot 10 članov

$$\text{DODATNA PODPORA} = 0,1 \times (A - 100.000 \text{ EUR}) + (B - 10) \times 500 \text{ EUR}$$

Zelena javna naročila

Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17)

- Naročnik mora okoljske vidike upoštevati, kadar so predmet naročanja vrtnarske storitve, kmetijski in drugi proizvodi ter oprema in stroji za vrtnarjenje.
- Naročnik odda javno naročilo tako, da so izpolnjeni cilji:
 - delež okrasnih rastlin, ki so **prilagojene lokalnim razmeram gojenja**, znaša **najmanj 70 %**, pri čemer ni dopustno naročati invazivnih tujerodnih vrst okrasnih rastlin;
 - delež **okrasnih medonosnih rastlin** znaša najmanj **25 %**;
 - delež **namakalnih sistemov**, ki niso namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in so **prilagodljivi glede količine vode**, ki se porazdeljuje po območjih, znaša **najmanj 60 %**;
 - delež **namakalnih sistemov**, ki niso namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in **uporabljajo deževnico**, znaša **najmanj 25 %**.

➤ Začetek veljavnosti: **1. januar 2018.**

➤ Prehodno obdobje:

- delež okrasnih rastlin rastlinskih vrst, prilagojenih lokalnim razmeram gojenja, **najmanj 35 %** celotne predvidene količine okrasnih rastlin, če je v postopku javnega naročanja obvestilo o javnem naročilu objavljeno na portalu javnih naročil **do 31. decembra 2019;**
- delež okrasnih medonosnih rastlin **najmanj 15 %** celotne predvidene količine okrasnih rastlin, če je v postopku javnega naročanja obvestilo o javnem naročilu objavljeno na portalu javnih naročil **do 31. decembra 2019.**

Hvala za pozornost!

alenka.marjetic@gov.si

01/478 9044